

„Hajtsátok meg a zászlókat földig...”
"VIAM MEAM PERSEQUOR"
"A magam útját járom"

145 éve volt a vértanú miniszterelnök,
gróf Batthyány Lajos újratemetése

„Egy nagy és szép ügy hősi vértanúja, aki lelkét visszaadta Istennek, de emléke örökké élni fog szíveinkben, emléke élni fog az utolsó magyar legutolsó lélegzetvételéig.” (Teleki László (1811–1861))

Június 9-én volt Batthyány Lajos újratemetésének 145. évfordulója. Ebből az alkalomból a Belvárosi Ferences Templom, a Pest Megyei Kormányhivatal, az Ikervári Önkormányzat és az Ikervári Batthyány Lajos Honismereti Kör tudományos tanácskozást szervezett.

A 2015. június 15-i konferencián neves történészek – többek között Urbán Aladár, Gerő András, Katona Csaba, Hernády Zsolt – voltak az előadók.

A program helyszíne a Pest Megyei Kormányhivatal egyik konferenciaterme volt. Azért esett az egykori pesti vármegyeházára a választás, mert Batthyány itt ismerkedik meg Kossuthtal az 1841. november 13–14-i Iparegyesületi közgyűlés alkalmával, 1842. december 26-án és 1844. augusztus 25-én pedig itt adta át az Iparmű-kiállítások díjait, 1845 és 1847 között pedig gyakori résztvevője volt Pest vármegye közgyűléseinek.

A tudományos konferenciát a fővédnök, Tarnai Richárd, Pest Megyei kormány megbízott nyitotta meg. Tokár Imre P. János OFM, az Alkantari Szent Péter Templomigazgatóság, a Belvárosi Ferences Templom igazgatójának *Ima a vértanú gróf Batthyány Lajos sírjánál* című beszédével kezdődött a program.

Ezt követően Kásler Miklós tanszékvezető egyetemi tanár, főigazgató Batthyány, Széchenyi, Deák és Kossuth 1848–1849. évi szerepéről, reformkorszaki tevékenységéről tartott előadást.

Katona Csaba történész, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet tudományos munkatársa *„Ezen gyászünnepevénynek kiválóan városi jelleggel kell bírnia”* címmel Batthyány Lajos újratemetésének politikai hátterét világította meg, közreadva olyan tényeket is, amik eddig nem voltak ismertek.

Hernády Zsolt történész, a konferencia egyik szervezője *A házfőnök, a plébános és a miniszterelnök* című előadásában arról a két kiváló egyházi személyről – Dank Agáp ferences házfőnökről és Szántófy Antal józsefvárosi plébánosról – beszélt, akiknek bátorsága nélkül Batthyány Lajos holttestét valószínűleg egy jeltelen sírban kellett volna keresni.

Kuglics Gábor történész, helytörténész *Aki eltemette Batthyányt* című előadásában Piry Cirjék ferences házfőnökről, Dank Agáp utódjáról szólt, aki 1870-ben Batthyány újratemetésekor a gyászbeszédet mondta.

Gerő András történész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára, a Central European University professzora, a Habsburg Történelmi Intézet igazgatója Batthyány mártír szerepéről, a Batthyány-kultusz hiányáról, és arról a néhány méltányos kísérletről szólt *A nemzet mártírja, a magyar Egmont* címmel megtartott előadásában, amely az államférfit, a

hadseregszervezőt próbálja előtérbe állítani.

Urbán Aladár az ELTE professzor emeritusa *Az özvegy és a történelem* című előadásában Batthyányné Zichy Antóniáról beszélt – hogyan segítette férjét a politikai pályán, mi történt a családdal az emigrációban, hazatérése után milyen szerepet vállalt. A hallgatóság sok érdekes, új dolgot tudhatott meg Batthyány Lajos búcsúleveléről is.

Tóth Dezső könyvtáros, helytörténész évtizedek óta foglalkozik a Batthyány család életének azzal a szakaszával, ami a Veszprém megyei Dáka községhez kötődik. Most is sok érdekes, eddig nem publikált tényt adott közre *A Batthyányak és Dáka* címmel.

Szili Medek Márta hosszú idő óta Cinkotán él, a Batthyány örökösök egyike. Szinte mindent tud a mártír miniszterelnök kisebbik leányáról, és ezt *Batthyány Ilonának, a miniszterelnök leányának életútja – egy tragédia továbbélése* című előadásában közre is adta. Szemléltetésként többek között bemutatta Ilona grófnő saját kezűleg írt daloskönyvét, és azokat a gyerekjátékokat is, amelyek Batthyány Lajos unokájáé, a hároméves korában meghalt Leáé voltak.

Miklósi László történelemtanár, a Történelemtanárok Egylete elnöke *Batthyány Lajos az iskolai oktatásban* címmel tartott előadást. Elmondta, és látványosan be is mutatta, mennyire nincs „bent” az iskolai oktatásban Batthyány Lajos. Szinte csak a nevét ismerik a diákok, életét, politikai munkásságát nem. Amit tudnak róla, az az, hogy 1849. október 6-án kivégezték – s az új tankönyvek sem javítanak ezen a helyzeten.

A tudományos konferencia szervezői azt tervezik, hogy az elhangzott előadásokat Batthyány Lajos halálának 166. évfordulójára megjelentetik könyvben is.